

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7CoZm/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121205821
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Pavlikovský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:4121205821.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vlastimila Pavlikovského a členov senátu Mgr. Mariána Degmu a JUDr. Valérie Kleinovej, ml., v právnej veci žalobkyne: T. H., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt M. XXX, XXX XX M., Č. A., zastúpená: Advokátska kancelária ULC Čarnogurský s.r.o. so sídlom Tvarožkova 5, 814 99 Bratislava, IČO: 35 975 016, proti žalovanému: ACS Plyn s.r.o., so sídlom Staré Grunty 7A, 841 04 Bratislava - mestská časť Karlova Ves, IČO: 35 972 360, zastúpený: AG LEGAL s.r.o. so sídlom Plynárska 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 50 326 511, o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 28CbZm/9/2021-1159 zo dňa 08.10.2021, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 28CbZm/9/2021-1159 zo dňa 08.10.2021 v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania žalovaného p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k.: 28CbZm/9/2021-1159 zo dňa 08.10.2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) zastavil konanie o nariadenie zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením. Uviedol, že žalobkyňa sa domáhala nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktorým súd zriadi v jej prospech záložné právo na akcie žalovaného v spoločnosti Nitrianska teplárenská spoločnosť, a.s. (v skratke NTS, a.s.), so sídlom: Janka Kráľa 122, 949 01 Nitra, SR, a to 49 ks akcií v menovitej hodnote 82.984,79 € jednej akcie, podoba akcií: listinné, forma: akcie na meno, na zabezpečenie pohľadávky žalobkyne vo výške 5.325.000,- CZK s prísl. titulom dosiaľ neuhradenej zmenkovej sumy zvláštnej zmenky č. 19292 vystavenej Area Investments, a.s., IČO: 35 975 041 „bez protestu“ dňa 21.02.2020, a to až do momentu právoplatného zrušenia tohto zabezpečovacieho opatrenia. Zároveň sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží žalovanému ako akcionárovi Nitrianska teplárenská spoločnosť, a.s. (v skratke NTS, a.s.), so sídlom: Janka Kráľa 122, 949 01 Nitra, SR, povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov, ktorými by previedol vlastnícke právo k akciám žalovaného a to 49 ks akcií v menovitej hodnote 82.984,79 Eur jednej akcie, podoba akcií: listinné, forma: akcie na meno, v spoločnosti Nitrianska teplárenská spoločnosť, a.s. (v skratke NTS, a.s.), so sídlom: Janka Kráľa 122, 949 01 Nitra, SR, IČO: 36 550 604, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, Oddiel: Sa, Vložka číslo: 10192/N, a to až do momentu právoplatného zrušenia tohto neodkladného opatrenia.

1.1. Súd prvej inštancie uviedol, že vykonanou lustráciou zistil, že návrh žalobkyne bol na Okresný súd Topoľčany doručený dňa 07.05.2021 o 22,17 hod. Na Okresný súd Nitra bol doručený totožný návrh dňa 07.05.2021 o 22,58 hod. a bol vedený pod sp. zn. 28CbZm 5/2021, následne po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 19.08.2021 sp. zn. 2Ndob/10/2021, vedený pod sp. zn. 28CbZm/9/2021. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu žalobkyne na nariadenie

zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia dospel k záveru, že v konaní 28CbZm/9/2021, sa žalobkyňa domáhala totožného nároku, na základe totožných skutkových tvrdení, proti totožnému žalovanému, čím je daná prekážka skôr začatého konania na Okresnom súde Topoľčany. Nakoľko ide v oboch konaniach o totožného žalobcu, žalovaného, totožný nárok, žalobný petít a totožné skutkové tvrdenia, nie je možné viesť súbežne dve konania, a s poukazom na citované ustanovenia CSP a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.10.2011, sp. zn. 5Cdo/280/2010, postupoval súd prvej inštancie v zmysle § 161 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a konanie, ktoré začalo neskôr, zastavil.

1.2. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Nakoľko súd prvej inštancie konanie zastavil s poukazom na § 159 CSP a § 161 CSP z dôvodu, že žalobkyňa podala totožný návrh na dva sudy (jeden návrh na Okresný súd Topoľčany a druhý návrh na Okresný súd Nitra) dospel súd prvej inštancie k záveru, že zastavenie konania procesne zavinila žalobkyňa a žalovaný mal nárok na náhradu trov konania. Žalovaný si podaním zo dňa 30.06.2021 uplatnil nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Nakoľko bol žalovaný v konaní zastúpený právnym zástupcom, čím mu v konaní o nariadenie zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia, vznikli trovy právneho zastúpenia, postupoval súd prvej inštancie v zmysle citovaného ustanovenia a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP, podľa ktorého o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku II., týkajúcom sa trov konania žalovaného, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, nestotožňujúc sa so záverom súdu prvej inštancie. Mal za to, že napadnuté uznesenie vo výroku priznania trov konania žalovanému vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nesprávneho procesného postupu súdu, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Uviedol, že je preukázané, že k návrhu sa písomne vyjadril žalovaný písomne podaním zo dňa 30.06.2021, ktoré mu však ako žalobcovi nebolo doručené, v dôsledku čoho mal za to, že možno konštatovať porušenie kontradiktórnosti konania, rovnosti zbraní strán sporu a tým aj porušenie práva žalobcu ako strany sporu na spravodlivý súdny proces. Poukázal na to, že súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevyzval žalobcu na vyjadrenie sa k vyjadreniu žalovaného, a teda žalobca sa nemal možnosť o ňom dozvedieť. Mal za to, že vzhľadom k tomu, že žalovaný sa dozvedel o návrhu žalobcu z vlastnej činnosti, nemožno mu priznať trovy konania za urobený úkon, ktorým je vyjadrenie žalovaného.

2.1. Namietá, že nakoľko nemal možnosť oboznámiť sa s obsahom vyjadrenia žalovaného k návrhu, tak súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Mal tiež za to, že bolo porušené aj jeho právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a zásadu spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2.2. Poukazuje na to, že nakoľko nemal možnosť vyjadriť sa k vyjadreniu žalovaného, na základe toho s poukazom na § 257 CSP by nemal súd prvej inštancie priznať žalovanému náhradu trov konania. V prejednávanej veci podľa žalobcu existujú okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné výnimočne prihliadnuť pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania, a to predovšetkým nemožnosť žalobcu vyjadriť sa k vyjadreniu žalovaného. Je nespravodlivé, aby tomu, kto má právo brániť svoje práva a právom chránené záujmy, bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania bez toho, aby sa mohol účinne brániť podaním vyjadrenia k vyjadreniu.

2.3. Keďže žalovaný sa dozvedel o návrhu žalobcu z vlastnej činnosti, nemožno mu podľa žalovaného priznať trovy konania za urobený úkon, ktorým je jeho vyjadrenie. Bolo by podľa neho spravodlivé, aby súd nepriznal trovy konania žiadnej zo sporových strán.

2.4. Navrhol v časti výroku II zmeniť napadnuté uznesenie tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Zároveň žalobca uviedol, že si neuplatňuje trovy odvolacieho konania.

3. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie. Uviedol, že sa dozvedel z vlastnej iniciatívy o podanom návrhu a z dôvodu hospodárnosti podal na konajúci súd podanie, v ktorom poukázal na súdne konanie v právnej veci, ktoré je vedené na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 4Cb/3I/2021, o nariadenie zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia a ktorého predmet je totožný s predmetom prejednávaneho konania.

3.1. Vzhľadom na to, že súdne konanie na Okresnom súde Topoľčany a toto súdne konanie majú totožný predmet konania, totožné sporové strany a žalobca sa v nich domáha totožného nároku na základe totožných skutkových tvrdení, Okresný súd Nitra v rámci skúmania procesných podmienok súdneho konania zistil, že nie sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť o návrhu, a to z dôvodu prekážky litispendencie.

3.2. Z dôvodu existencie prekážky litispendencie, tzn. skôr začatého súdneho konania na Okresnom súde Topoľčany, súd prvej inštancie zastavil predmetné súdne konanie a o trovách rozhodol s poukazom na § 256 ods. 1 CSP. Žalovaný sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca zavinil zastavenie súdneho konania, keďže na Okresný súd Topoľčany a na Okresný súd Nitra podal rovnaký návrh. Z uvedeného dôvodu je podľa žalovaného správne aj priznanie nároku na náhradu trov súdneho konania jemu.

3.3. Žalovaný mal za to, že jeho vyjadrenie predstavuje účelný úkon procesnej obrany, preto aj výdavky, ktoré mu vznikli v súvislosti s vyjadrením, sú účelne vynaložené a súvisia s uplatňovaním jeho práva na súdnu ochranu.

3.4. Argumentáciu žalobcu o existencii dôvodu hodného osobitného zreteľa pre nepriznanie trov súdneho konania žiadnej zo sporových strán, považoval žalovaný za nesprávnu, nakoľko nie je daný žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by mu nemali byť priznané trovy súdneho konania.

3.5. Mal za to, že nedoručením vyjadrenia žalobcovi neboli porušené procesné práva žalobcu ani princíp rovnosti zbraní, keďže vyjadrenie malo charakter upozornenia na nedostatok procesných podmienok súdneho konania a ani prípadné vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu a akákoľvek argumentácia žalobcu, ktorú by žalobca uviedol v reakcii na vyjadrenie, by nemohli ovplyvniť rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení súdneho konania. Podľa názoru žalovaného doručovanie vyjadrenia žalobcovi by bolo vzhľadom na prekážku litispendencie v súdnom konaní neúčelné a nehospodárne.

3.6. Žalovaný zdôraznil, že práve v dôsledku upozornenia na prekážku litispendencie vo vyjadrení nevznikli žalobcovi ani žalovanému ďalšie trovy v súdnom konaní, preto mal žalovaný za to, že podanie vyjadrenia bolo hospodárnym a odôvodneným procesným postupom. Poukázal tiež na procesnú zodpovednosť žalobcu za zastavenie súdneho konania, ktorej si žalobca musel byť vedomý, keď v jeden deň podal dva rovnaké návrhy na začatie konania na dva rôzne sudy, a to na Okresný súd Nitra a Okresný súd Topoľčany.

4. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 CSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec v napadnutej časti bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

6. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

7. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

8. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. Z vyššie cit. ustanovení vyplýva, že sporové konanie je ovládané zásadou úspechu v konaní a závisí od výsledku konania, podľa ktorej strana, ktorá mala v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelne uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu.

10. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/17/2009, 5Cdo/67/2010 či 3MCdo/46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania, ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu. Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami.

11. Súd prvej inštancie ohľadom otázky procesného zavinenia zastavenia konania, správne poukázal na to, že konanie bolo zastavené z dôvodu prekážky litispendencie, ktorú spôsobil práve žalobca, ktorý sa domáhal totožného nároku, na základe totožných skutkových tvrdení, proti totožnému žalovanému, čím je daná prekážka skôr začatého konania na Okresnom súde Topoľčany. Súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou, či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie trov konania žalovanému. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne právne posúdil neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa vo vzťahu k nepriznaniu náhrady trov konania. Vzhľadom na to, že súdne konanie vedené na Okresnom súde Topoľčany a toto súdne konanie majú totožný predmet konania, totožné sporové strany a žalobca sa v nich domáha totožného nároku na základe totožných skutkových tvrdení, súd prvej inštancie v rámci skúmania procesných podmienok súdneho konania zistil, že nie sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť o návrhu, a to z dôvodu prekážky litispendencie. Správne tak posúdil, že žalobca zavinil zastavenie súdneho konania, keďže na Okresný súd Topoľčany a na Okresný súd Nitra podal rovnaký návrh. Z uvedeného dôvodu je správne aj priznanie nároku na náhradu trov súdneho konania žalovanému. Podľa názoru odvolacieho súdu sa nejedná o prípad hodný osobitného zreteľa, pre ktorý je potrebné aplikovať pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania § 257 CSP.

12. Námetka žalobcu o údajnom porušení jeho práva na spravodlivý súdny proces nedoručením mu vyjadrenia žalovaného nie je dôvodná, nakoľko týmto procesným postupom, ktorý bol hospodárny, neboli porušené jeho procesné práva ani princíp rovnosti zbraní, keďže vyjadrenie malo charakter upozornenia na nedostatok procesných podmienok súdneho konania a ani prípadné vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu by nemali vplyv na rozhodnutie súdu prvej inštancie a výsledok konania, ktorým bolo jeho zastavenie.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd ustálil záver o nedôvodnosti odvolania žalobcu, nakoľko má za to, že neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie trov konania žalovanému a že neboli porušené procesné práva žalobcu, uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, týkajúcej sa trov konania žalovaného, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. S poukazom na § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3: 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).